

# atriensis

## **Aan de slag met klimaatadaptatie en biodiversiteit**

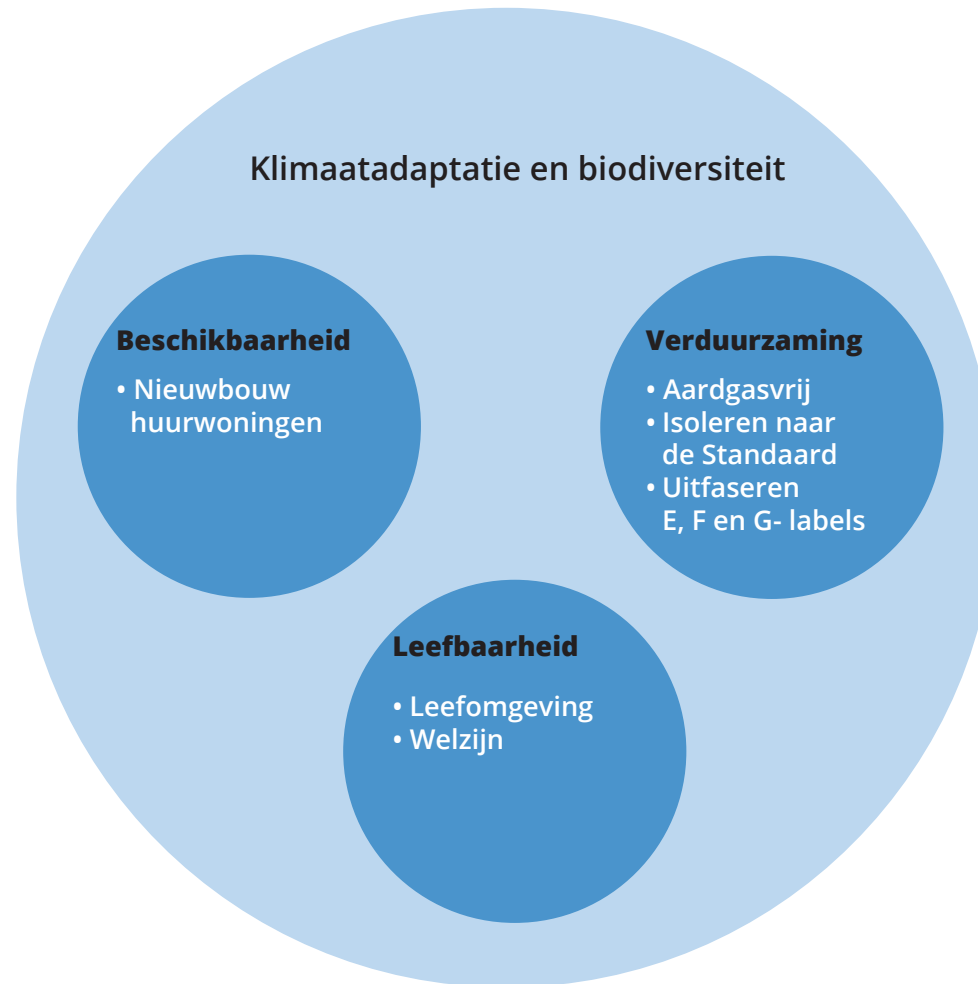
Hella Maessen  
15 juli 2024

## Aan de slag met klimaatadaptatie en biodiversiteit

In ruil voor het vervallen van de verhuurderheffing zijn op 30 juni 2022 de [Nationale Prestatieafspraken](#) overeengekomen tussen onder meer Aedes namens de corporatiesector en BZK (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken). De afspraken gaan over vier maatschappelijke opgaven:

- 1 Beschikbaarheid
- 2 Verduurzaming
- 3 Betaalbaarheid
- 4 Leefbaarheid

Klimaatadaptatie en biodiversiteit spelen een rol bij vrijwel alle opgaven. Niet alleen verduurzaming. De bouw van nieuwe woningen is bijvoorbeeld dé gelegenheid om te werken aan klimaatbestendigheid van de hele wijk én te zorgen voor meer en betere natuur. Maar een groene omgeving heeft ook een positieve invloed op de leefbaarheid.



Figuur NPA en klimaatadaptatie en biodiversiteit

## Klimaatadaptatie en biodiversiteit

De aarde warmt op door een steeds grotere concentratie broeikasgassen in de atmosfeer. Effecten zijn onder andere de zeespiegel en is er steeds vaker extremer weer. Ook in Nederland. De gevolgen: onbegaanbare wegen en onderlopende kelders bij hevige regen, door langdurige droogte bodemdaling, funderingsschade en natuurbranden, meer gezondheidsklachten door hitte en een langer allergieseizoen en tenslotte maatschappelijke ontwrichting bij doorbraken van waterkeringen. Klimaatadaptatie is het aanpassen van de omgeving en gedrag aan de risico's van klimaatverandering.

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan leven in een bepaald gebied. Het samenspel van planten, dieren en ecosystemen is de basis van een gezonde leefomgeving. Biodiversiteit staat wereldwijd onder druk. Ook in Nederland. Daar zijn veel oorzaken voor: versnippering en afname van leefgebied van plant- en diersoorten, klimaatverandering, verdroging, overbemesting, industrialisering, verstedelijking en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.



Figuur Thema's klimaatadaptatie en biodiversiteit ([Bouwstenen maatlat](#))

## Kaders

Basis van het Nederlandse klimaatadaptatie-beleid zijn de [Nationale Klimaatadaptatie-strategie](#), het [Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie](#) en het [Deltaprogramma Zoetwater](#). De [Nationale Klimaatadaptatiestrategie](#) (NAS) beschrijft de belangrijkste klimaatrisico's voor Nederland en de koers om die aan te pakken. Om de NAS te versnellen is in 2023 het Nationaal [Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie \(NUPKA\)](#) verschenen. Met als focus wat al in gang is gezet én welke extra maatregelen nodig zijn. Maar ook een overzicht van de onderdelen van klimaatadaptatie.

Het [Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie \(DPRA\)](#) heeft als doel de gevolgen van wateroverlast, droogte, hittestress en overstromingen te beperken. En ervoor te zorgen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Het [Delta-programma Zoetwater](#) werkt aan het weerbaar maken tegen zoetwatertekorten door lange periodes van droogte.

Tot slot de enige concrete regelgeving relevant voor corporaties. Op 1 januari 2024 is de [Wet natuurbescherming opgegaan in de Omgevingswet](#). Daarin staan nu de regels voor bescherming van dieren en planten in Nederland. Bijvoorbeeld flora- en fauna-activiteiten bij renovatie of nieuwbouw.

Doel: Nederland sneller klimaatbestendig			
Slimmer	Intensiever	Inclusiever	
Water	Landbouw, natuur en milieu	Mens en cultuur	Wonen en werken
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Goed beschermd</li> <li>• Stad als spons</li> <li>• Toekomstbestedige zoetwatervoorziening</li> <li>• Verbeteren waterkwaliteit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Klimaatrobuuste landbouw</li> <li>• Veerkrachtige natuur</li> <li>• Voorbereid op klimaatrisico's</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hittestendige stad</li> <li>• Gezond blijven</li> <li>• Beschermd cultureel erfgoed</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Klimaatadaptieve nieuwbouw</li> <li>• Klimaatbestendig wonen voor iedereen</li> <li>• Groene, gezonde werklandschappen</li> <li>• Sterke, weerbare infrastructuur</li> <li>• Sterke, weerbare infrastructuur</li> </ul>

**Tabel Onderdelen klimaatadaptatie (NUPKA)**

## Aan de slag

Hoe ga je in de praktijk aan de slag met klimaatadaptatie en biodiversiteit? Gelukkig is er veel hulp en inspiratie:

- [Bouwnatuurinclusief.nl](http://Bouwnatuurinclusief.nl) met info op maat voor gemeenten, [corporaties](#), architecten en projectontwikkelaars. Start met het [stappenplan](#). En lees meer over oplossingen voor [gebouwegebonden groen](#), openbaar groen en [verblijfplaatsen voor dieren](#)
- Kennisportaal Klimaatadaptatie heeft ook een aparte pagina voor corporaties [Klimaatadaptatie bij wonincorporaties](#). Samen [Klimaatbestendig](#) en [Groene Huisvesters](#) werken daarop samen om kennis en ervaringen van anderen te delen en vertalen naar de corporatiepraktijk
- [Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving](#) legt de link naar de gebouwde omgeving. Met een factsheet per klimaatadaptatiethema met daarin doelen, normen, richtlijnen en een voorkeursvolgorde bij de keuze van maatregelen
- [Groencatalogus Sociale Woningbouw van de WUR](#), een praktische gids met oplossingen voor woningcorporaties. Zoals een top 10 van adaptatiemaatregelen. Maar ook een handige schaalindeling voor de verantwoordelijkheid voor biodiversiteit. Groene velden hebben de hoogste prioriteit voor corporaties, gevolgd door donkerblauw en lichtblauw. Op wijk- en straatniveau is altijd samenwerking met de gemeente nodig

	Gebouw	Perceel	Straat	Wijk
Diersoorten in gebouw (mus, zwaluw, vlermuis)	Nestvoorziening in de gevel	Bloemen en vijver	Straatbomen, bermen, borders en geveltuinen	Perken, plantsoenen en wijkparken
Overige stadsvogels	Groene gevel	Dichte struiken en bomen en vijver		
Bestuivende insecten	Natuurdak	Nectarplanten		
Natuurbeleving	Nectarplanten op balkons	Rustplekken en wandelmogelijkheden		

**Tabel Schaalniveaus biodiversiteit (Groencatalogus WUR)**